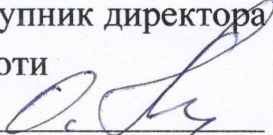

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної
роботи

Оксана РАТІ
«30» серпня 2024 р.

ОСНОВИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

РОБОЧА ПРОГРАМА

Відділення: підприємництво та торгівля

Циклова комісія: товарознавчо-комерційних дисциплін

Спеціальність: 076 «Підприємництво та торгівля»

Освітньо-професійна програма: «Товарознавство і логістична діяльність»

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

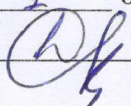
Мова викладання: українська

Ужгород 2024

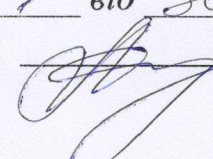
Укладач: Маріанна ДЬОЛОГ - викладач, спеціаліст вищої категорії

Рецензент: Лариса ПАВЛІШ, кандидат технічних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії.

Розглянуто та затверджено на засіданні
ц/к товарознавчо-комерційних дисциплін

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.
Голова ц/к Маріанна ДЬОЛОГ

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої групи з розробки,
розвитку ОПІ та випуску фахівців за нею

Протокол № 1 від 30.08 2024 р.
Керівник групи: Ганна ДАНКО

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ

« » _____ 2025 р.
« » _____ 2026 р.

1. Мета навчальної дисципліни «Основи зовнішньоекономічної діяльності»

Робоча програма з дисципліни «Основи зовнішньоекономічної діяльності» призначена для підготовки здобувачів освіти за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр», освітньо-професійною програмою «Товарознавство і логістична діяльність», спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля» та складена за навчальною програмою «Основи зовнішньоекономічної діяльності» затвердженою педагогічною радою ВСП «УТЕФК ДТЕУ» від 30 серпня 2024, протокол №1.

Робоча програма складається з тематичного плану, розрахованого на 90 годин (3 кредити ЄКТС) для денної та заочної форм навчання, вимог до знань та умінь здобувачів освіти, критеріїв оцінювання, списку рекомендованих джерел.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи зовнішньоекономічної діяльності» є набуття здобувачами освіти систематизованих теоретичних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів та специфічних особливостей здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємств, а також набуття навичок практичного використання.

Основними завданнями, які мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни «Основи зовнішньоекономічної діяльності» є:

- розуміння сутності та специфіки механізму функціонування ЗЕД в Україні на сучасному етапі;
- вивчення нормативної бази щодо регулювання ЗЕД підприємств;
- вивчення видів та форм ЗЕД підприємства;
- дослідження методів та інструментів регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- усвідомлення економічної природи та видів комерційних операцій на зовнішніх ринках, специфіки запровадження різних форм;
- дослідження специфіки запровадження різних форм виходу на зовнішні ринки;
- вивчення основних процедур, структури, змісту та принципів укладання зовнішньоекономічних контрактів;
- проведення аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства, визначення її ефективності.

Предметом вивчення дисципліни «Основи зовнішньоекономічної

діяльності» є сукупність господарських, економічних, правових, фінансових відносин у сфері економічної діяльності між підприємствами України — суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та іноземними фірмами як на території України, так і за її межами.

Відповідно до навчального плану програма розрахована на вивчення дисципліни протягом одного семестру. Передбачено поєднання лекційних, практичних та проведення семінарських занять.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 5 бальною шкалою: «5» - відмінно; «4» - добре; «3» - задовільно; «2» - незадовільно.

Основні поняття дисципліни:

Основні види і форми зовнішньоекономічної діяльності. Причини, передумови та основні етапи розвитку ЗЕД. Платіжний баланс України як основний індикатор результативності ЗЕД: стан, структура. Організаційно-правові форми суб'єктів ЗЕД. Право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Реєстрація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в митних органах. Базисні умови поставки «Incoterms». Вплив митного регулювання на функціонування суб'єктів ЗЕД. Вплив застосування нетарифного регулювання. Валютне регулювання ЗЕД.

Результатами вивчення дисципліни «Основи зовнішньоекономічної діяльності» є сформована цілісна система теоретичних знань та практичних навичок, що в майбутньому може бути використана здобувачами освіти як фахівцями у практичній діяльності, пов'язаній з необхідністю самостійного вирішення питань та деталізують такі програмні результати навчання:

- засвоєння теоретичних загальних положень із зовнішньоекономічної діяльності, включаючи питання митно-тарифного регулювання, організації міжнародних розрахунків та здійснення валютних операцій, порядку укладання міжнародних контрактів;
- опанування основ організації зовнішньоекономічного співробітництва між суб'єктами ЗЕД, у т.ч. дослідження перспектив завоювання зовнішніх ринків, форм міжнародної співпраці, особливостей торгово-посередницької діяльності;
- отримання професійно-профільних знань для організації діяльності економічних суб'єктів у сфері ЗЕД.

Лекційні заняття - основна форма проведення аудиторних занять, вона покликана формувати у здобувачів освіти основи знань з відповідної галузі, а також визначити напрямок, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять та самостійної роботи з дисципліни «Основи зовнішньоекономічної діяльності», а також зв'язок з іншими дисциплінами, мають інтерактивний науково-пізнавальний характер, використовуються

мультимедійні презентації, відео, робочі зошити – опорні конспекти, випереджувальні завдання здобувачів освіти тощо. Основне завдання лекційного заняття – викладання конкретних тем відповідно до програми навчальної дисципліни в логічній послідовності та взаємозв'язку.

Практичні заняття спрямовані на закріплення та систематизацію теоретичних знань здобувачів освіти, набуття ними необхідних вмінь і формування навичок з практичних аспектів здійснення основних видів зовнішньоекономічної діяльності через комплекс методів пов'язаними із застосуванням знарядь дослідної праці.

Семінарські заняття проводяться з використанням результатів науково-пошукової роботи здобувачів освіти, захисту цих результатів; поширеними є ситуаційні завдання, підготовка презентацій з використання сучасних професійних програмних засобів.

Самостійна робота здобувачів освіти - є основним засобом засвоєння матеріалу у вільний від аудиторних занять час на основі вивчення законодавчих актів, навчальної літератури, додаткових джерел, поточної інформації, у відповідності до Положення «Про самостійну роботу здобувача фахової передвищої освіти «УТЕФК ДТЕУ».

2. Результати вивчення

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК3. Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях. ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Спеціальні компетентності (СК)	СК1. Здатність враховувати основні закономірності та сучасні досягнення у підприємницькій, торговельній діяльності та біржовій діяльності. СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства. СК5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН1. Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України. ПРН2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності із професійною метою. ПРН6. Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети. ПРН7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності. ПРН8. Володіти методами й інструментарієм для підготовки проектів управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. ПРН11. Знати основи нормативно-правового забезпечення

	діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати їх на практиці.

3. Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка 5 («відмінно»)

Здобувач освіти володіє узагальненими знаннями навчального матеріалу в повному обсязі та здатний їх ефективно використовувати для виконання всіх передбачених навчальною програмою завдань; аргументовано та творчо використовує ці знання у нестандартних ситуаціях. Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, які точні та пов'язані із сферою майбутньої спеціальності. Здобувач освіти вміє самостійно знаходити і користуватись джерелами інформації, оцінювати її. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Правильно і усвідомлено застосовує всі види довідкової, навчально-методичної документації в межах програми курсу.

Оцінку 4 («добре»)

Здобувач освіти виявив повне знання навчально-програмового матеріалу володіє основними професійними знаннями та правильно виконує переважну більшість прийомів і операцій, що необхідні для даної роботи. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію та робить висновки. Його відповідь у цілому правильна, логічна і достатньо обґрунтована. Усвідомлено користується довідковою літературою. При відповіді та виконанні завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити, але окремі уміння не досить сформовані, у визначенні понять, термінології і узагальненнях мають місце окремі неточності.

Оцінка 3 («задовільно»)

Здобувач освіти частково справляється з виконанням завдань середньої важкості, не може самостійно вирішувати ситуаційні завдання, які містять неточності і недостатньо обґрунтовані, визначення понять нечіткі, неточні, уміння сформовані недостатньо, висновки і узагальнення аргументовані слабо, в них допускаються помилки, які здобувач може частково виправити; спостерігається невміння працювати з документами та додатковою літературою.

Оцінка 2 («незадовільно»):

Здобувач освіти проявив серйозні прогалини у теоретичних знаннях, допускає грубі помилки, без достатнього розуміння відтворює окремі компоненти знань, фрагментарно відтворює незначну частину питань, має

нечіткі уявлення про зміст дисципліни. При відповіді та виконанні завдань припускається значної кількості помилок, які самостійно виправити не може. Здобувач не вміє користуватися додатковою літературою. Результат роботи відповідає мінімальним діючим якісним і кількісним показникам

4.Засоби оцінювання

Основними видами контролю оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є:

- попередній (діагностика вхідного рівня знань здобувачів освіти);
- поточний(виявлення ступеня сприйняття і засвоєння матеріалу);
- тематичний (контроль знань окремих тем чи розділів);
- тестовий контроль(відкриті, закриті тести);
- підсумковий контроль диференційований залік

**5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

Назва розділів, тем програми	Кількість годин				
	Всього	Аудиторних			СРС
		Лекційних	Практичні роботи	Семінарські заняття	
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	6	2		-	4
Тема 2. Основні етапи розвитку ЗЕД в Україні	8	2	2		4
Тема 3. Організаційні аспекти ЗЕД підприємства	8	2	2		4
Тема 4. Система регулювання ЗЕД підприємств в Україні	8	2	2		4
Тема 5. Використання базисних умов поставки Інкотермс у ЗЕД підприємства	8	2	4		2
Тема 6. Суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності як об'єкт митного регулювання	8	2	4		2
Тема 7. Загальнодержавні податки у сфері ЗЕД	8	2	4	2	-
Тема 8. Вплив нетарифного регулювання на ЗЕД підприємства	4	2	-		2
Тема 9. Інструменти торговельного захисту	6	2	-	2	2
Тема 10. Валютне регулювання ЗЕД	8	2	2	-	4
Тема 11. Форми розрахунків у ЗЕД	2			2	-
Тема 12. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки	6	2	2		2
Тема 13. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	6	2	2		2
Тема 14. Управління ризиками суб'єкта ЗЕД	4			2	2
Усього годин	90	24	24	8	34

**6. Зміст дисципліни (теми програми)
Структура навчальної дисципліни**

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Види роботи на занятті	Форми контролю
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки 6				
Знати: -принципи і норми права у сфері ЗЕД; -зовнішньоекономічні категорії, види, форми та принципи ЗЕД. Вміти: - використовувати принципи ЗЕД підприємства; - ідентифікувати суб'єкти ЗЕД.	<u>Заняття №1</u> Лекція №1 Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки План 1. Зміст та структура дисципліни. 2. Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки. 3. Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність». 4. Основні види і форми ЗЕД. Література: № 10, 28, 29, 32, 38, 49	2	Бесіда-розповідь з поясненням нового матеріалу	
	<u>С.Р.С № 1</u> Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки План 1. Ознайомлення з Законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12 2. Ознайомлення з принципами, якими керується суб'єкти господарювання України та іноземні суб'єкти господарської діяльності при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності (ст.2 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12). Література: № 10, 23	4		Опрацювання питань плану
Тема 2. Основні етапи розвитку ЗЕД в Україні 8				

Знати: - етапи розвитку ЗЕД в Україні; - показники розвитку ЗЕД. Вміти: - проводити дослідження сучасного стану ЗЕД; - виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації; - розраховувати та аналізувати показники розвитку ЗЕД в Україні для обґрунтування управлінських рішень підприємств-суб'єктів ЗЕД	<u>Заняття № 2</u> Лекція №2 Основні етапи розвитку ЗЕД в Україні План 1. Характеристика основних етапів розвитку ЗЕД в Україні. 2. Сучасний стан та показники розвитку ЗЕД в Україні. 3. Платіжний баланс України як основний індикатор результативності ЗЕД: стан, структура. Література: № 28,29,32, 35,36,39,43,45,48	2	Розповідь з елементами бесіди	Усне опитування
	<u>С.Р.С № 2.</u> Основні етапи розвитку ЗЕД в Україні План 1. Ознайомитись з інформацією щодо зовнішньої торгівлі України. Дослідити товарну та географічну структуру експорту та імпорту. 2. Ознайомитись з інформацією щодо співпраці вітчизняних суб'єктів ЗЕД з контрагентами (вибір країни за списком) https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=d2e26bf8-8719-4101-af75-13ae67b4ce39&title=KrainsUFokusi Література: № 28,29,32,35,36,39,43,45,48	4		Опрацювання питань плану
	<u>Заняття №3</u> Практична робота №1 Сучасний стан розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні Література: № 29,32,35,36,39,43,45,48	2	Вирішення практичних завдань	Усне опитування
Тема 3. Організаційні аспекти ЗЕД підприємства		8		
Знати: - суб'єктів ЗЕД, - організаційно-правові форми; - особливості організації роботи відділу ЗЕД Вміти: - здійснювати	<u>Заняття № 4</u> Лекція № 3 Організаційні аспекти зовнішньоекономічної діяльності підприємства План 1. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. 2. Організаційно-правові форми суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. 3. Організація роботи відділу ЗЕД. Література: № 2,3,8,10,13,15,28,29,30,32,33,39,49	2	Бесіда-розповідь з поясненням нового матеріалу	Фронтальне опитування

реєстрацію суб'єкта ЗЕД у митних органах; - обирати банківську установу; - відкривати валютний рахунок Знати: -рівні та методи регулювання ЗЕД; -компетенції органів державного регулювання Вміти: - використовувати принципи і норми права у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	<u>Заняття №5</u> Практична робота №2 Реєстрація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності План 1. Реєстрація суб'єкта ЗЕД у митних органах. 2. Відкриття валютного рахунку суб'єкта ЗЕД. Література: № 2,3,8,1013,15	2	Вирішення практичних завдань	Усне опитування	
	<u>С.Р.С № 3</u> Організаційні аспекти зовнішньоекономічної діяльності підприємства План 1. Виконання творчого завдання зі складання переліку джерел інформаційного забезпечення суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. 2. Ознайомлення з пропозиціями банків щодо обслуговування суб'єктів ЗЕД. 3. Оцінка надійності та вибір комерційних банків суб'єктами ЗЕД. Література: № 2, 3, 8, 10, 13, 15,28,29	4		Опрацювання питань плану, складання конспекту	
	Тема 4. Система регулювання ЗЕД підприємств в Україні 8				
	<u>Заняття № 6</u> <u>Лекція № 4</u> Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні План 1. Елементи системи та рівні регулювання ЗЕД 2. Методи регулювання ЗЕД 3. Органи державного регулювання ЗЕД Література: № 10,28,29,31,41,42,45,49	2	Бесіда-розповідь з поясненням нового матеріалу	Усне опитування	
<u>С.Р.С.№ 4</u> Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні План 1. Ознайомитися з функціями Офісу з просування експорту, ТПП України, ЕКА у сфері регулювання ЗЕД, підготувати презентації.	4		Опрацювання питань плану, складання конспекту		

	.Література: № 10,28,29,31,41			
	<u>Заняття № 7</u> Практична робота №3 Органи державного регулювання та їх компетенції у сфері ЗЕД План Обговорення функцій державних та недержавних органів у сфері регулювання ЗЕД за презентаціями студентів Література: № 10, 28,29,31,42,45	2	Вирішення практичних завдань	Усне опитування
Тема 5. Використання базисних умов поставки Інкотермс у ЗЕД підприємства 8				
Знати: -терміни «Інкотермс- 2020» Вміти: - використовувати «Інкотермс- 2020» при укладанні контрактів; - визначати витрати, ризики та відповідальність експортера та імпортера	<u>Заняття № 8</u> Лекція №5 Використання базисних умов поставки Інкотермс у ЗЕД підприємства План 1. Мета та сфера застосування правил інтерпретації міжнародних торговельних термінів «Інкотермс-2020». 2. Особливості вибору базисних умов відповідно до виду транспортування. 3. Відповідальність та зобов'язання експортера та імпортера відповідно «Інкотермс-2020». Література: № 1, 10,11,14,19,31,32,38	2	Бесіда-розповідь з поясненням нового матеріалу	Фронтальне опитування
	<u>С.Р.С № 5</u> Використання базисних умов поставки Інкотермс у ЗЕД підприємства План 1. Відповідальність та зобов'язання експортера та імпортера відповідно «Інкотермс-2020». Література: № 1, 10, 11, 14, 19,31,32,38	2		Опрацювання питань плану, складання конспекту
	<u>Заняття № 9</u> Практична робота №4 Вивчення використання базисних умов поставки Інкотермс у ЗЕД підприємства Література: № 1, 10,11, 14, 24,38	4	Вирішення практичних завдань	Усне опитування
Тема 6. Суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності як об'єкт митного регулювання 8				

Знати: - специфіку митного регулювання ЗЕД; - митні режими, особливості застосування. Вміти: - використовувати принципи, норми, особливості митного регулювання ЗЕД підприємства; - приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо розміщення товарів в різні митні режими.	<u>Заняття № 10</u> Лекція № 6 Суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності як об'єкт митного регулювання План 1. Вплив митного регулювання на функціонування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. 2. Суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності як декларант 3. Обґрунтування вибору суб'єктом ЗЕД митного режиму відповідно до мети переміщення товару 4. Визначення митної вартості суб'єктом ЗЕД Література: 1,11,12,13,19,26,27,28,29,31,32,38,39,43,	2		Усне опитування
	<u>Заняття № 11</u> Практична робота № 5 Вплив митно-тарифного регулювання на зовнішньоекономічну діяльність підприємства Розв'язок задачі, щодо визначення митної вартості з метою оволодіння методом визначення митної вартості за ціною договору(контракту) для товарів, які імпортуються. Література: № 11,12,13,19,26,27	2	Вирішення практичних завдань	Усне опитування
	<u>Заняття № 12</u> Практична робота № 6 Вивчення розміщення товарів в певний митний режим Література: № 19,26,27,28,29,31,32,38,39	2	Вирішення практичних завдань	Усне опитування
	<u>С.Р.С. № 6</u> Вивчення статей Митного Кодексу України План 1. Ознайомитися з главою 40 МК України, розділом 8 МК України http://sfs.gov.ua/mk/rozdil-8/glava-40/ 2. Ознайомитися зі ст.70-185 Митного кодексу України http://sfs.gov.ua/mk/rozdil-5/ Література: №2 6,27,28,29,31,32,38,39,43	2		Опрацювання питань плану, складання конспекту
Тема 7. Загальнодержавні податки у сфері ЗЕД 8				
Знати: - особливості визначення ставок мита відповідно до митного тарифу;	<u>Заняття № 13</u> Лекція № 7 Загальнодержавні податки у сфері ЗЕД План 1. Інструментарій податкового (митного) регулювання як	2	Бесіда-розповідь з поясненням нового матеріалу	Усне опитування

- перелік товарів, щодо яких застосовується вивізне мито; - основні принципи оподаткування; - порядок нарахування та сплати акцизного податку, ПДВ при імпорті товарів; - методи визначення митної вартості.	пререквізит результативності ЗЕД підприємства. 2. Види та функції митних платежів у сфері зовнішньоекономічної діяльності 3. Мито як адміністративний інструмент регулювання ЗЕД підприємства. 4. Специфіка нарахування акцизного податку та податку на додану вартість. Література: № 1,11,12,13,14,19,24,26,29,31.32			
Вміти: - ідентифікувати код за УКТЗЕД; - розраховувати митні платежі; - визначати акцизний податок, ПДВ; - застосовувати різні методи визначення митної вартості; - розраховувати митну вартість товару за ціною договору (контракту) на товари, що Імпортуються.	<u>Заняття № 14</u> Практична робота № 7 Вивчення визначення розрахунків ввізного мита Розв'язок задач щодо розрахунку: - мита з метою набуття практичних навичок визначення ввізного мита залежно від країни походження товару; - ввізного мита; - акцизного податку та ПДВ при декларуванні в митному режимі імпорту Література: № 13,14,19,24,26,29,	4	Вирішення практичних завдань	Усне опитування
	<u>Заняття № 15</u> Семінарське заняття № 1 Нормативно-правова база, що забезпечує загальнодержавні податки у сфері ЗЕД План 1. Ознайомлення з Законом України «Про митний тариф» 2. Ознайомлення з переліком товарів, на які у поточному році Законами України встановлено ставки ввізного (експортного) мита. 4. Ознайомитися з переліком товарів, на які нараховується акцизний податок. 5. Тарифний захист України в контексті реалізації торговельних угод. 6. Ознайомлення з Довідкою про товар УКТЗЕД https://www.qdpro.com.ua/goodinfo Література: № 1,11,12,13,14,19,24,26,29,31.32	2	Доповіді студентів, робота з роздатковим матеріалом, елементи бесіди	Усне опитування
Тема 8. Вплив нетарифного регулювання на ЗЕД підприємства		4		
Знати: - принципи, методи та засоби	<u>Заняття № 16</u> Лекція № 8 Вплив нетарифного регулювання на	2	Бесіда-розповідь з поясненням	Усне опитування

застосування нетарифних інструментів у сфері ЗЕД; -види кількісних, фінансових та прихованих інструментів у сфері ЗЕД. Вміти: - оцінювати наслідки введення кількісних, фінансових та прихованих засобів нетарифного регулювання	зовнішньоекономічну діяльність підприємства План 1. Сутність нетарифного регулювання ЗЕД. 2. Сутність та види кількісних обмежень зовнішньоекономічних операцій. 3. Вплив фінансових засобів нетарифного регулювання на зовнішньоекономічну діяльність підприємства 4.Зовнішньоекономічна діяльність в умовах прихованого регулювання. Література: № 4,28,29,31,32,45,48,49		нового матеріалу	
	<u>С.Р.С.№ 7</u> Вплив нетарифного регулювання на зовнішньоекономічну діяльність підприємства План 1.Пошук та аналіз прикладів використання кількісних, фінансових інструментів та прихованих (технічних) методів нетарифного регулювання на практиці (інструмент та товар за вибором студента). Література: № 4,28,29,31,32,45,48,49	2		Опрацювання питань плану
Тема 9. Інструменти торговельного захисту 6				
Знати: методи та засоби торговельного захисту у регулюванні ЗЕД Вміти: - оцінювати правові та економічні наслідки функціонування суб'єктом ЗЕД у випадку порушення антидемпінгового законодавства; - оцінювати наслідки введення торговельного захисту, - володіння інструментарієм пошуку інформації щодо чинних антидемпінгових, компенсаційних та захисних заходів щодо української продукції	<u>Заняття № 17 Лекція № 9</u> Інструменти торговельного захисту Лекція № 9 План 1.Поняття торговельного захисту 2.Антидемпінгові заходи. 3.Компенсаційні інструменти. 4.Захисні заходи протидії значному зростанню імпорту. Література: № 20, 23,28,29,31,32,45,48,49	2	Бесіда-розповідь з поясненням нового матеріалу	Усне опитування
	<u>С.Р.С.№ 8</u> Інструменти торговельного захисту План 1.Роль Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства у представленні інтересів суб'єктів ЗЕД України https://www.me.gov.ua Література: № 20, 23,28,29,31,32,45,48,49	2		Опрацювання питань плану, складання конспекту
	<u>Заняття № 18</u> Семінарське заняття № 2	2	Доповіді студентів,	Усне

	Інструменти торговельного захисту внутрішнього ринку План 1. 5.Умови застосування обмежувальних заходів, правове регулювання. 2. Види заходів, терміни дії, альтернативні рішення. 3. Дані Міністерства розвитку економіки, торгівлі, щодо переліку чинних антидемпінгових, компенсаційних та захисних заходів щодо української продукції. 4. За результатами ознайомлення підготувати інформацію щодо порушення та проведення спеціальних розслідувань проти українських експортерів 5. Обговорення антидемпінгових, компенсаційних та захисних заходів українського ринку Література: № 20, 23,28,29,31,32,45,48,49		робота з роздатковим матеріалом, елементи бесіди	опитування
Тема 10. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні 8				
Знати - основні складові системи валютного регулювання ЗЕД; - правила здійснення валютних операцій; - порядок організації торгівлі валютними цінностями; - терміни валютного нагляду; - наслідки порушення валютного Законодавства.	<u>Заняття № 19</u> Лекція №10 Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні План 1. Поняття валютної політики держави, мета, форми реалізації. 2. Поняття валютного регулювання, принципи та функції. 3. Суб'єкти валютного ринку. 4. Валюта та валютні операції. Література: № 8,28,29,32,37,44,49	2	Бесіда-розповідь з поясненням нового матеріалу	Усне опитування
Вміти: - визначати пеню за порушення термінів валютного нагляду	<u>С.Р.С.№ 9</u> Валютний нагляд за операціями у сфері зовнішньоекономічної діяльності. План 1. Ознайомлення з Законом України «Про валюту та валютні операції» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19. 2. Дослідження історії застосування валютних обмежень в Україні за останні 3 роки. Література: № 8,28,29,32,37,44,49	4	-	Опрацювання питань плану

	Заняття № 20 Практична робота № 8 Валютний нагляд за операціями у сфері зовнішньоекономічної діяльності. План 1. Валютний нагляд: поняття, терміни. 2. Відповідальність за порушення валютного законодавства. Література: № 8,28,29,32,37,44,49	2	Вирішення практичних завдань	Усне опитування
Тема 11. Форми розрахунків у ЗЕД 2				
Знати - документарні та недокументарні форми розрахунків; - засоби платежу. Вміти: - визначати форми платежу за основними ознаками; - обирати найбільш доцільні умови розрахунку.	Заняття № 21 Семинарське заняття № 3 Форми розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності План 1. Сутність міжнародних розрахунків сфері ЗЕД. 2. Класифікація факторів, що впливають на вибір форм розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності. 3. Документарні форми розрахунків: акредитив, інкасо. 4. Недокументарні форми розрахунків: авансові платежі, платіж на відкритий рахунок, оплата після відвантаження 5. Побудова схеми пріоритетності різних форм розрахунків для контрагентів зовнішньоекономічного контракту. 6. Ознайомлення з умовами акредитиву, інкасо у вітчизняних банках (банк за вибором студента) Література: № 8,15,21,22,29,30,32,33,37,39.44,47	2	Доповіді студентів, робота з роздатковим матеріалом, елементи бесіди	Усне опитування
Тема 12. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки 6				
Знати: - форми виходу підприємства на зовнішні ринки. Вміти: - ідентифікувати мотиви виходу на зовнішній ринок збуту; - володіти інструментарієм компаративного аналізу; - обирати форму виходу на зовнішній	<u>Заняття № 22</u> Лекція № 11 Форми виходу підприємств на зовнішні ринки План 1. Передумови і мотивація виходу підприємств на зовнішні ринки. 2. Класифікація і характеристика форм виходу на зовнішні ринки. 3. Експорт-пріоритетна форм виход підприємств на зовнішні ринки. Прямий та непрямий експорт.	2	Бесіда-розповідь з поясненням нового матеріалу	Усне опитування

ринок.	4. Спільне підприємництво. 5. Пряме інвестування. Література: № : 9,10,16,29,32,39,42,45,46,47			
	<u>С.Р.С.№ 10</u> Форми виходу підприємств на зовнішні ринки План 1 .Підготовка презентації щодо прикладів суб'єктів ЗЕД з різними формами виходу на зовнішні ринки через стратегію: прямого та непрямого експорту; спільної підприємницької діяльності; прямого інвестування. Література: № 9,10,16,29,32,39,42,45,46,47	2	-	Опрацювання питань плану
	<u>.Заняття № 23</u> Практична робота № 9 Форми виходу підприємств на зовнішній ринок Література: № 9,10,16,29,32,39	2	Вирішення практичних завдань	Усне опитування
Тема 13. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів 6				
Знати: - правила укладання зовнішньоекономічного контракту; - його структуру Вміти: - складати типові контракти; - спілкуватися державною та іноземною мовами при підготовці та складанні контракту; - працювати в міжнародному контексті.	<u>Заняття № 24</u> Лекція №12 Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів План 1. Поняття і види зовнішньоекономічних договорів 2.Порядок укладання зовнішньоекономічних договорів. 3. Структура зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу. Література: № 1,11,12,13,26,38,29,31,38,39	2	Бесіда-розповідь з поясненням нового матеріалу	Усне опитування
	<u>Заняття № 25</u> Практична робота № 10 Характеристика основних положень зовнішньоекономічних договорів (контрактів) Література: № 13,26,38,29,31,38,39	2	Вирішення практичних завдань	Усне опитування
	<u>С.Р.С. № 11</u> Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів План 1. Ознайомлення з типовим зовнішньоторговельним контрактом. Література: № 1,11,12,13,26,38,29,31,38,39	2		Опрацювання питань плану

Тема 14 Управління ризиками суб'єкта ЗЕД 4

Знати: - види екзогенні та ендогенні ризики суб'єкта ЗЕД ідентифікувати ризики ЗЕД, будувати карту ризиків суб'єкта ЗЕД, володіти методами управління ризиками в ЗЕД, оцінювати правові та економічні	<u>Заняття № 26</u> Семінарське заняття № 4 Управління ризиками суб'єкта ЗЕД План 1. Сутність та види ризиків ЗЕД. 2. Екзогенні ризики суб'єкта ЗЕД 3. Ендогенні ризики суб'єкта ЗЕД 4. Ризики, безпосередньо пов'язані зі статтям зовнішньоторговельного контракту та його виконанням. 5. Методи управління ризиком в ЗЕД. 6. Ознайомлення з країновими ризиками за посиланням https://www.credendo.com/country-risk/ukraine Література: № 10,29,32,38,39	2	Доповіді студентів, робота з роздатковим матеріалом, елементи бесіди	Усне опитування
Вміти: - ідентифікувати ризики ЗЕД; - будувати карту ризиків суб'єкта ЗЕД; - володіти методами управління ризиками в ЗЕД; - оцінювати правові та економічні наслідки функціонування суб'єкта ЗЕД за умови реалізації ризиків.	<u>С.Р.С.№ 12</u> Ризики суб'єкта ЗЕД План: 1. Виконання творчого завдання зі складання переліку найбільш актуальних ризиків експортера, ризиків імпортера Література: № 10,29,32,38,39	2		Опрацювання питань плану
<i>Всього 90 год. у т.ч. лекцій -24 год, практ.- 24 год, сем. –8 год, СРС -34 год.</i>				

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Генеральна угода з тарифів і торгівлі 1994 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_003
2. Господарський кодекс України 436-IV, редакція від 10.11.2018 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Закон України «Про регулювання товарообмінних операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/351-14>
4. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» від 15.01.2015 р. № 124-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19>
5. Закон України «Про транспорт» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80>
6. Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1955-15>
7. Закон України «Про ціни і ціноутворення» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 19-20, ст.190) <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>
8. Закон України «Про валюту і валютні операції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
9. Закон України «Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту» : [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
10. Закон України від 16.04.1991 р. №959-XII «Про зовнішньоекономічну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
11. Митний кодекс України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
12. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643
13. [Наказ Міністерства фінансів України](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0807-15#n19) «Про затвердження Порядку обліку осіб, які здійснюють операції з товарами» від 15.06.2015 р. № 552 <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0807-15#n19>
14. Податковий кодекс України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

15. Положення про порядок здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0152-01>
16. Положення про Раду експортерів та інвесторів при Міністерстві закордонних справ України, затверджене Наказом МЗС України від 18.09.2014 р. № 397. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rei.mfa.gov.ua/ua/about-council/council-provisions>
17. Закон України від 16.04.1991 р. №959-ХІІ «Про зовнішньоекономічну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
18. Митний кодекс України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
19. Порядок ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 428. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-п>
20. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну : Закон України від 22.12.98 № 332-ХІV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-14>
21. Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій за акредитивами [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1213-03>
22. Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України : Постанова Правління Національного банку України від 16.12.2002 № 508 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0174-03>
23. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту : Закон України від 22.12.98 № 331-ХІV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-14>
24. Про Митний тариф України : Закон України від 19 вересня 2013 року № 584-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/584-18>
25. Настанови ОЕСР щодо трансфертного ціноутворення для транснаціональних компаній та податкових служб (OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprise and Tax Administrations), 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.svcmscentral.com/SVsitefiles/nlc/contenido/doc/073214_OECD%20TP%20Guidelines%20June%202010.pdf
26. Про затвердження Порядку справляння плати за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для них : Наказ Міністерства фінансів

України від 28.05.2012 № 610 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/93-2003-%D0%BF>

27. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.10.2018 р. № 960 «Деякі питання проведення заходів офіційного контролю товарів, що ввозяться на митну територію України (у тому числі з метою транзиту)». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/960-2018-п/conv>

Основний

28. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб. / Ю. Козак, О. Сукач, Д. Бурлаченко. – К.: ЦНЛ, 2020. – 268 с.
29. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навч. посіб. / Г.М. Калетнік, В.О.Козловський, Г.М.Заболотний та ін. – К.: Хай-Тек-Прес, 2012. – 352 с.
30. Міжнародні фінансові операції та експортний контроль: навч. посіб.: у 2 ч./С.М. Подреза, Г.С. Гуріна, О.М. Гришуткін .-К.: Зовнішня торгівля, 2016 .- Ч.1. – 328 с.
31. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Т.М. Мельник, О.В. Дьяченко, О.В. Зубко ; за заг. ред. А.А. Мазараки. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 600 с.
32. Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб./ Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацька.- Київ: ЦНЛ, 2013. – 407 с.

Додатковий

33. Денисенко В. В. Правове забезпечення митної політики : міжнародно- правові стандарти та українське законодавство: навч. посіб. / В. В.Денисенко // – Запоріжжя : ЗНТУ, 2018. – 326 с.
34. Д'яконова І. І. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / І. І Д'яконова., М. І.Макаренко, Ф. О. Журавка та ін. Київ: ЦУЛ, 2012. 548 с.
35. Експортна стратегія України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.EXPORT_20pages_30_03_17_FIN.pdf
36. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч.-метод. посіб. / Л.Л.Носач, В.О. Козуб, П.Л.Гринько, А.С. Дядін .- Х.: Монограф, 2015. – 320с.
37. Івасів Б.С. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. / Б.С. Івасів, Л.М. Прийдун, В.Я. Рудан. — Тернопіль: Вектор, 2013. —572 с.
38. Інкотермс 2020. Правила МТП з використання термінів для внутрішньої та міжнародної торгівлі .- К., 2020 .- 392 с.

Інтернет-ресурси

39. Офіс з просування експорту: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [\[https://epo.org.ua\]](https://epo.org.ua)
40. Офіційний сайт Всесвітньої митної організації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wcoomd.org>
41. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс].

- Режим доступу : <http://sfs.gov.ua>
42. Офіційний сайт Міжнародної Торгової Палати. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://iccwbo.org>
 43. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mfa.gov.ua>
 44. Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=10465306>
 45. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. – Режим доступу : www.wto.org
 46. Офіційний сайт Торгово-промислової палати України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ucci.org.ua/about>
 47. Офіційний сайт Українського союзу промисловців і підприємців. – Режим доступу : <http://uspp.ua/pro-uspp/>
 48. Офіційний сайт ЮНКТАД. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://unctad.org>
 49. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>